

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

 Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v sredo.

Vabilo na naročbo.

Z mesecem februarjem se začne novo naročevanje.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.
Za en mesec 1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.
Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti sprejeman " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 30. jan.

V predzadnji seji drž. zbora t. l. je pravosodni minister na interpelacijo, katero je g. dr. Razlag bil stavil že 10. dec. lanskega leta, zastran prevelikega davka od kolekov pri izpiskih iz zemljišnih knjig na Kranjskem odgovoril, da je po dogovoru s finančnim ministrom omenjeno stvar zahtevam krajske dežele ugodno že rešil. — To rešitev nahajamo res že v določbi imenovanih ministerstev od 16. januarja 1874 objavljeno 20. januarja 1874 v drž. zakoniku k II. Vseled te določbe se sme, ako stranka terja, za več posestev tiste stranke skupen izpisek napraviti in v tem primerljaji se ima po tar. št. 17 a. pristojbinske postave pred-

pisani kolek ne po številu zemljišnih skupin, nego po številu porabljenih pol prilipiti.

Na Štajerskem in sploh po drugih cisaljtanskih deželah se je že pred izdajo te določbe tako ravvalo; samo na Kranjskem se je terjalo, da mora posestnik imajoč več posestev v različnih zemljišnih knjigah vpisanih, ako hoče imeti izpisek od vseh zemljišč, od vsake zemljeknjižne skupine kolek 1 gl. odrajtovati.

Ta terjatev je kranjsko deželo jako težila, ker svet na Kranjskem posebno na Dolenjskem je precej razkosen in se navadno godi, da imajo celo manji posestniki več malih posestev, ki so vsako v drugih zemljišnih knjigah vpisane. Ako je na takih posestvih veliko dolga, nabere se pri izpiskih iz zemljišnih knjig lahko po več pol pisanja; navadno so pa eni in isti dolgi na vseh teh posestvih, kakor skupnih (simultan) hipotekah.

Iz tega vsakdo lahko presodi, koliko se bode odslej krajski deželi nepotrebnih stroškov prihranilo, in kakor zvedenci trde, najmanje 30.000 gld. na leto. S to določbo nij samo upnikom pomagano, kiso morali doslej, ako so za prodajo zastavljenih posestev prosili včasih po 6 — 12 gl. in tudi več samo za štempljezemljeknjižnih izpiskov plačati, ampak tudi dolžnikom, katere ne bodo zadeli neprimerni stroški in kateri so največkrat prisiljeni zemljeknjižne izpiske iskati, posebno kadar hočejo hranilnični, otročji ali cerkveni kapital na posodbo vzeti.

Kmetom na Gorenjskem pa bo farovski list menda priporočil, da pošljejo vnovič kako „nezaupnico“ dr. Razlagu, ker je on kriv, da se bode kranjski deželi zanaprej

vsako leto kakih 20.000 gl. prihranilo, katere je moral dozdaj skoro samo kmet plačevati.

Iz državnega zbora.

[Izv. dop.]

(14. seja 27. januarja.) Ministri odgovarjajo na razne interpelacije. Finančni minister Depretis pravi, da bodo državne posojilnice kmalu začele delati. Dunajski židovski listi s tem odgovorom niso zadovoljni, kakor se kaže iz današnjih večernih listov. Depretis sploh borzijancem nij po volji, ker je prepošten, da bi podpiral borzijski švindl. Zato bi ga židovstvo že davno od finančnega ministerstva rado odpravilo; a težko je najti moža, kateri bi zmožen bil in hotel to najsitnejšo ministerstvo prevzeti. Od Depretisa se ne more reči, da bi bil ženijalni finančni mož, a to mu morajo tudi njegovi protivniki priznati, da ima pošteno voljo in čiste roke.

Minister Glaser odgovarja na Razlagovo interpelacijo zaradi prevelikih pristojbin na Kranjskem, da je že ukazal, naj se na Kranjskem tako ravna, kakor v drugih deželah. S tem je odpravljena velika krivica, ki se je na Kranjskem od strani uradov že mnogo let godila in deželi na leto čez 20.000 gl. škode napravila.

Potem so bile volitve v razne odbore. V odbor za konfesijolnelne postave je izvoljen tudi dr. Razlag, dalje od opozicije dr. Pražak in grof Hohenwart. Pravna stranka je želela, da se volijo Giovanelli, Karlon in pater Wurm iz Moravskega, ustavoverci pa tega niso hoteli.

Končno je poročal legitimacijski odsek

Listek.

„Luter-Martin“ v slovenski narodni pravljici.

Ko sva se enkrat pred dvajsetimi leti se svojo babico ali „staro materjo“ v Ljubljano peljala, mi pokaže na tržaški cesti za nunskim vrtom velika zazidana vrata rekoč: „Ali veš, zakaj so ta vrata zazidana?“ — „Ne vem“, odgovorim. — „Glej, tu skozi je Luter-Martin svojo „Katrec“ odpeljal; in da bi zdaj nobena nuna ne mogla več iz kloštra pobegniti, zato so ta vrata zazidali.“

Luter-Martin!... Katrea!... Čudno ste mi razburili te dve imeni mlado domišljijo. O Lutru-Martinu sem pač toliko vedel, ka je pred mnogo mnogo leti negde začel učiti novo „krivo vero“; čul sem tudi, ka se je z neko nuno, Katreo, oženil. A da je Luter-Martin v Ljubljani živel, da je Katrea iz ljubljanskega nunskega samostana ušla ter

z Luter-Martinom pobegnula, to mi je bilo že tačas novo, čisto novo. Poprosil sem torej staro mater, da naj mi pove kaj o Lutru-Martinu. In naivna stara majka mi začne pripovedovati dolgo povest, katero s svojimi besedami tu ponovim:

„Luter-Martin je bil v Tolmišlji pod Krimom (pri Ljubljani) doma. Imel je uboge starše; vendar so ga dali v šolo, gder se je prav pridno učil. Ko se je bil poduhovnil, bil je v kratkem tako sloveč pridigar, da je vsa Ljubljana k njemu drla. Zato, ker je znal tako lepo pridigovati in ker je tudi učene bukve pisal, so ga naredili za korarja v ljubljanski cerkvi sv. Miklavža. Primeri pa se, da ljubljanski škof umrje. Luter-Martin je mislil, ka bode njega za škofa naredili, toda ne on, nego drug korar, njegov najhujši sovražnik je bil za škofa postavljen. To Lutru-Martina hudo ujezi. Začne zoper novega škofa pridigovati ter mu na vso moč zabavljati. Učil je tudi, ka nij

vse res, kar duhovni ljudem pravijo, in trdil, ka je bila Marija, kar ena navadna dobra ženska.

Takrat je pri nunah v Ljubljani živela mlada lepa nuna Katrea. Ta se je v Lutru-Martina zagledala; tudi on jo je rad videl. Zategadelj začne pridigovati, da se morajo vsi duhovni poženiti.

Po teh Lutrovih pridigah vstane po Ljubljani in po vsi kranjski deželi veliko govorice. Vsa gospoda je potegnila z Luter-Martinom zato, ker je bilo v njegovi veri boljše in prijetnejše živeti; celo nekoliko ljubljanskih korarjev je na njegovo stran prestopilo. Kmetje in duhovni so pa vlekli z novim škofom, Lutrovim najhujšim sovražnikom. Pa na škofovi strani jih je bilo več nego na Lutrovi.

Ko je enkrat Luter v cerkvi sv. Miklavža pridigoval, pridere škof s svojimi ljudmi v cerkev, spodi Lutru s prižnice in požge njegove bukve. Po tem vse Lutrovce po Ljub-

o nekaterih volitvah. Volitev Lapennova v Dalmaciji je bila brez ugovora potrjena. Pri volitvi Paskotina v istrskih kmetskih občinah so se pa godile take nerednosti, da je po nasvetu Lienbacherjevemu večina zbornična sklenila, da ima legitimacijski odsek še enkrat na tanko celo volitev preiskati. Poslanec Karlon je iz poročil, ki so mu došla iz dotičnega volilnega okraja, temeljito dokazal, da se je cela volitev nezakonito vršila.

Odgovor ministra Glaserja na Razlagovo interpelacijo se glasi:

V seji slavne poslanske hiše 10. dec. preteklega leta je gospod poslanec dr. Razlag z drugovi na ministra justice in finance postavil vprašanje: „ali hočeta skrbeti, da se postava o štempljih in pristojbinah na Kranjskem ravno tako rabi, kakor v drugih, v rajhsratu zastopanih deželah“. Jemljem si čast, v imenu c. kr. vlade na to interpelacijo sledeče odgovoriti: Neenakost in kratenje kranjske dežele pri izvrševanju postave o štempljih in pristojbinah vidi jo gospodje interpelanti v tem, 1. da se izpisavanje iz gruntnih bukev o več telesih na Kranjskem ne zgodi na eni in isti poli, kakor v drugih deželah, ampak da se za vsako telo gruntnih bukev posebe naredi poseben ekstrakt, in da se s tem stroški za štemplje izdatno zvišajo, 2. da se pri računanju prenesilnih stroškov pravnih opravil o nepremakljivih predmetih vrednost teh reči po stoternem znesku davka premeri, in da se z onim zneskom vrednosti, ki je čez kup kot s predmetom darovanja ravna in z darovalno pristojbino obloži; da se dalje proti navadi v sosednih deželah od prejetih tabularnih zneskov dotični štemplji terjajo. — Tikoma prve točke si dovoljujem visoki hiši naznaniti, da sem, da se odstrani vsak dvom o dopuščenju vsesкупnih izpiskov iz gruntnih knjig o več telesih gruntnih bukev in da se osiguri enakolično ravnanje, v vzajemnosti z gospodom finančnim ministrom 16. januarja tega leta v št. 3. državnega zakonika razglasil ukaz, v katerem se narejanje takih kumulativnih izpiskov iz gruntnih bukev določno kot dopustljivo zaznamuje, in se izreka, naj se štemplji le po številu porabljenih pol, brez obzira na število teles gruntnih bukev plačajo. Tikoma druge točke so poizvedovanja gospoda finančnega ministra do čisto negativnega rezultata peljala. Finančni deželni uradi so namreč izrekli, da jim nij njen slučaj znan,

pri katerem bi se bilo pri merjenju pristojbin na navedeni način ravnalo. Ostaje tedaj gospodom interpelantom, naj dotične slučaje gospodu finančnemu ministru naznani, da jih bo dobro pretehtal.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 31. januarja.

Državni zbor 29. t. m. nij imel nič važnega pred soboj. Vršile so se volitve v odbore. V konfesionalni odbor je voljen tudi dr. Razlag.

Češki listi pozivljajo Moravane, naj državni zbor zapuste. — Torej nij res, da bi se dali staro-Čehi pregovoriti in bi šli v rajhsrat.

General Gablenz, eden najslovesnejih avstrijskih generalov, ud gospodske zbornice, se je te dni v Čurichu sam ustrelil. To je v kratkem času že drug talentiran avstrijski general, ki (kakor Grivičič pred tremi leti) umrje od lastne roke. — Pravijo, da je Gablenz na borski igral, pri borsnem polomu vse premoženje izgubil, in tako ne več živeti hotel.

Vnanje države.

Srbska skupščina terja bivšega vojnega ministra Markoviča, naj svojo obrambo začne, ker je preiskovalni odbor svoje poročilo že končal.

Ruski car je manifest na svoj narod izdal, v katerem ne naznanja novih svoboščin, nego veselje očetovskega srca nad poroko svoje hčere z velikobritanskim princem Alfredom. Zvesti podložni se spodbujajo, naj se veselja udeležijo, in naj molijo, da bo zakon srečen.

Španjski uradni list pripoveduje, da je luka Portugalete res padla. Toda bog vé koliko Karlisti niso dobili. General Moriones tava po gorah okolo Alave, da bi Karliste lasal; zdaj je ves Serranov, ki je lahko več obljubil, kakor poštene republikanec Kastelar.

Interpelacijo v **belgijski** reprezentantski zbornici tikoma nemške note o držanji belgijske preše in duhovenstva je stavil liberalni poslanec Bergé. Hotel je vedeti, ali je to res, in kaj je belgijska vlada odgovorila. Interpelant je poudarjal, da belgijska konstitucija tiskovno svobodo garantira. Zbornica ne sme pripustiti, da bi se ta svoboda kratila. Akopram je malozmerni jezik nekaterih katoliških časnikov obžalovanja vreden, in je tudi žalostno, da ima belgijski episkopat tako malo domoljubja, vendar vlada za časniške članke nij odgovorna. Minister zunanjih zadev je odgovoril, da je vest v inostranskih časnikih o omenjeni noti neresnična.

Nemška poslanska zbornica je privolila škofu Reinkensu 16.000 tolarjev. Reichens-

perger in žolčni ultramontanec Mallinkrodt sta ropotala proti temu.

Dopisi.

Iz Dunaja 29. jan. [Izv. dop.] V dunajskih ustavovernih listih se bero telegrami in dopisi, da je grof Egbert Belcredi šel v Prago prigovarjat staročehe, naj vstopijo v državni zbor in da staročehi res uže premišljujejo, ali ne bi vstopili in sicer samo zato, da bi potem konfesionalne postave v državnem zboru ne dobile večine. Iz gotovega vira Vam smem poročati, da je cela ta vest izmišljena. Staročehi po svojem programu ne morejo vstopiti v državni zbor in tudi ne nameravajo, kaj takega storiti. Pa ko bi tudi vstopili, vendar kljub temu ministerstvo še zmirom ima veliko večino za svoje konfesionalne predloge. Zanj glasovala bode vsa ustavoverna stranka v centri, na levi in skrajni levi, tedaj več ko 200 poslancev izmed 350. Grof Egbert Belcredi pa je najmanjše mož za tako posredovanje, ker on sam neče vstopiti in ga do denes še nij bilo v državnem zboru.

Iz Petrograda 26. jan. [Izv. dopis.] Naše ruske notranje reforme so z novim letom storile jako važno stopinjo naprej. 1. januarja je bila namreč potrjena postava o „vseobščej vojskoj povinnosti“, s katero so za vselej odpravljene vse privilegije stanov, vsi odkupi in vsako namestništvo. Ne spadajo pod to postavo le češki in drugi preseljenci, nekateri narodeci v Aziji in na 20 let Judje-Menoniti. Srok službe je 15letni, med njimi 6 let pod orožjem; za tiste pa, ki znajo čitati in pisati, je služba pod orožjem silno skrajšana gledé na stopinjo obrazovanja, tako, da so končavšim vseučilišče odmenjeni le 3. meseci, abiturijentom pa 6. mesecev. Manifest, izdani pri tem slučaju se sledeče konča: „Darovane s tem privilegije mladim ljudem, dosegljim obrazovanje naj bodo novo orodje k razprostranjenju v narodu Našem prave omike, o kateri Mi vidimo osnovo in zalog bodoče sreče.“ Ravno v takem smislu je bil pisan konec decembra carski reskript grofu Tolstomu, da naj on, kot minister „narodnega prosveščenja“ skupaj z dvorjanstvom skrbi za dobro osnovo in razmnoženje narodnih šol.

9. januarja je bil razglašen naš državni proračun za 1874. Dohodkov je 539,851.656

ljani neusmiljeno preganja. Luter-Martin vidi, ka mora iz Ljubljane bežati. Zmeni se s s svojo Katreo. Zvečer ga počaka na klošterskem vrtu, Luter-Martin pride in oba pobegneta skozi ta-le vrata, ki so zdaj zazidana, čez Gorenjsko na Koroško.

V kratkem je novi škof po Ljubljani krivo vero zatl. Po njegovi smrti so mu pa v šenklaški cerkvi postavili znamenje v spomin, da je Luter-Martina premagal. Če greš v šenklaško cerkev, tega škofa lahko vidiš. Stoji na oglu poleg škofovega sedeža, na desno pod velikim altarjem. V levi roki drži grozno debelo oljkovo vejo, z desnim komolcem se opira na velike odprte bukve, kakor bi hotel prevzetno prašati: „Koliko vás pa je?“

Tako — to se ve da obširneje in bolj po svojem stilu — mi je pripovedala stara mati. In ko sem jo radoveden vprašal, kaj se je po tem zgodilo z Luter-Martinom in njegovo

„Katreo“, zapela je s tihim starim glasom neko balado, ki popisuje Lutrov in Katrečin beg, a katero sem na veliko žalost svojo uže pozabil. Velikrat sem pozneje nadlegoval staro mater, da bi mi še enkrat to pesen zapela, a vselej se mi je izgovarjala, ka jo je uže sama pozabila. Le nekoliko se še spominjam njenega zadržaja: Bila je lepa zimska noč; debel sneg je pokrival mater zemljo; zvezde so se svetile in mesec je lepo sijal; Luter in Katrea sta drčala v gorkih sanéh proti Koroškemu. Trikrat vpraša Luter-Martin nuno Katreo:

„Glej, zvezde sijejo tako lepó,
Oh, Katrea, al' ti je še kaj hudó?

Dvakrat mu Katrea jokaje odgovori:

„Oh Luter-Martin, hudó, hudó!“

Stoprv ko tretji pot Luter-Martin Katreo vpraša, onda mu ta odgovori, da jej nij nič več žal ni ti hudo, da je z njim pobegnila.

Veščim čitateljem se mi skoro nepotrebno

zdi opomniti, ka je v ti narodni pripovedi o Luter-Martinu resnična zgodovina dveh velikih reformatorjev na čuden način pomešana, zgodovina Lutra-Martina in našega Primoža Trubarja.

Slovenskemu narodu Luter-Martin nij nihče drug nego naš vrli Primož Trubar, ki je bil res Dolenjec, sicer ne iz Tolmišlja, a iz Rašice*), res stolne cerkve korar in prvi oznanjevalec protestantizma v Ljubljani, od kodar je bil večkrat prognan. „Novi škof“ narodne pripovedi je Tomaž Hren, strogi preganjevalec Luteranov na Kranjskem, ki je v istini protestantovske slovenske knjige požigal na kupe in gromade. Zgodovinsko Lutrovo Katarino de Bora narod isto tako po zamenjavanju našemu Trubarju prisvaja. — Ko sem pozneje v Ljubljani studiral, večkrat sem smehljaje v stolni cerkvi tistega

*) Narod okolo velikih Lášič pripoveduje, ka je bil Luter-Martin na Rašici h. št. 8. rojen. Pis.

rubljev, razhodov pa 536,683.836 rub., ostane tedaj 3,167.820 rubljev. Državni dolg pobere od dohodkov 93,257.877, vojnini minister dobi 170,192.553, morski min. 24,847.685, finančni min. 80,342.492, vnotranjih zadev min. 43,747.452, min. narodnega prosvetstva 13,135.089, min. cest 27,301.289, min. prava, 11,458.546 rubljev itd.

Govori in piše se, da bo skoro izdana nova davkarska postava, bolj pravična, kakor sedanja. Pravijo, da je komisija že sestavljena.

Tuji časnikarji so začeli prav pogosto pisati o Rusiji, francoski in nemški so, kakor povsod, tako tudi tukaj prvi. Francozi skoraj da nam niso dobrovoljno prepustili prvo mesto pri marširanju na čelu civilizacije; vsaj nedavni članek enega iz vladnih francoskih listov me sili tako misliti. Rusija je bila v njem tako povzdignena, da bi bil on po pravičnem mnenju „Birževih Vedomostej“ delal slavo vsakemu domačemu najbolj patrijotičnemu časniku. Nemcem je pa postal naš jezik najbolj zanimiv, kakor kedaj francoski in pričakovati smemo od njih učnega jezikoznanja popolne purifikacije od vsakih tartarizmov, germanizmov, gallicizmov če bi se le nemške vojaške šole s takimi malenkostmi pečale. — Človeku se čudno zdi, ako bere članke teh listov zdaj, sravnjivaje jih s temi, ki so kinčali, še nij tako dolgo, stranice ravno teh časnikov.

Tudi Angličanje so popustili nekaj časa sem svojo polemiko za Azijate in Kivo. Uzrok temu je predvčerajšnja poroka velike kneginje Marije Aleksandrovne z angleškim princem Afredom. Med svati so bili nasledniki: nemški, angleški in princ danski, kakor tudi soproge prvih dveh in z njimi mnogočislana svita. Skoraj vsi veljavni angleški časniki so poslali sem po dva dopisovalca, (7 ali 8), prišlo je tudi en par francoskih, nemških se pa tukaj ne manjka. Naši časniki izražajo npanje, da bo ta poroka pomagala k zedinjenju angleške in pravoslavne cerkve, sploh pa da bo imela politične nasledke, meni pa se zdi, da bomo kmalu zopet začeli meriti srednje azijske puščave in v koliko dneh bi se dalo od koder koli priti do Indije. Razen lakote Angličanom tudi Afganistan dela sive lase. Tamošnji Emir Šir-Ali je namreč izbral za naslednika mlajšega iz treh sinov; starša dva sta zavoljo tega nezadovoljna in bati se je krvave graždanske vojske, kakor je bila pri enakem

„novega škofa“ znamenje ogledoval. Ta mož pač nij Tomaž Hren, nego S. Maximus, episcopus Aemonae, o katerem pravi napis, ka je bil l. 252. p. Kr. „pro fide lapidibus obrutus.“ Mož se res tako mogočno drži, ka nij čuda, če si priprosti narod v njem misli Lutrovega preganjalca.

Vselej pa, ko se sprehajam po Lattermanovem drevoredu ter vidim za nunskim vrtom tista velika zidana vrata, spominjam se svoje priproste stare majke, Luter-Martina in lepe nune „Katrice.“

Paulus. *)

*) „Laib. Schulztg.“ je baje razglasila že nekoliko slabih dopisov s podpisom Paulus. Prijatelji me povprašujejo, če sem jaz tudi tisti Paulus, ki v „Laib. Schulztg.“ piše. Na to odgovorjam: Jaz za „Laib. Schulztg.“ nijsem še niti ene črke spisal in jako ne ljubo mi je, da se moj pseudonym, do katerega sem si menda s svojimi malimi spisi v „Soči“ in v „Slov. Narodu“ vsaj nekoliko pravice pridobil, v omenjenemu časopisu — zlorabi. Idem.

slučaji 1863. leta. Šir-Ali pričakuje za svojega ljubimca pomoči iz Indije, Angličanje so pa v zadnjem traktatu z Rusijo pripoznali Afganistan za neutralen. Kaj bo iz tega, je pač trudno uganiti. —

Ne morem ne omeniti, da se v zadnjem času za našimi mejami zlo trudijo omesti nas od grde pregrehe panslavizma, s katerimi so nas prej toliko let grdili. Vsi ruski emisarji, vse tiste milijarde ruskih rubljev, ki so se razdavale posebno na Ogerskem, so bile po njih priznanji čista „fata morgana“. Namen takih časniških laži nij bilo ni prej ni zdaj trudno uganiti. Ali se bo še kedaj ponovilo?

Iz naših provincij pogosto dohajajo vesti o strašnem gladu v nekaterih krajih, posebno v Samari. Zadnje tri leta tukaj zavoljo suše še poseva niso pridelali in zdaj si pečejo opeki podobni kruh iz otrobov, mekin, slame, travnih semen in podobnih reči. Časniki so razsojevali, ali je bolji pripravljati jedi iz smrekove skorje ali iz nekaterih porod mahu, iz česar se vidi, da nij tam posebno dobro. Nabralo se je in se še nabira po vsem carstvu več sto tisuč rubljev, kupilo se je žito, pa ga nij moč na mesto spraviti zaradi pomanjkanja živine in slabih zimskih cest. Vsi upamo, da se bo skrbelo, da v prihodnje taka nesreča ne bo mogoča.

Pred kratkem je tukaj umrl 84. let stari grof Berg, namestnik v carstvu poljskem. K.

Domače stvari.

— (Iz Dunaja) se nam piše 29. januarja: Denes sta poslanca gg. Pfeifer in dr. Razlag bila pri ministru notranjih zadev, Lasserju, ter njegovo pozornost obročala na nesrečnejše na Dolenjskem, ki so lani po toči za več sto tisoč goldinarjev škode trpeli. Vprašala sta gosp. ministra, ali ne bi vlada, kakor za Dalmatince, tudi za Dolenjce v proračun postavila kako svoto. Lasser je odgovoril, da po njegovem mnenju nesreča in revščina nij tako silna, kakor v Dalmaciji; a obljubil je, da hoče še enkrat pregledati poročila in izkaze o škodi, katero je toča lani napravila. (Za Dalmatince je nasvetoval 150.000 gld. podpore iz državnega fonda. Mi jim gotovo tega ne zavidamo, a tudi Dolenjsko je v velikih in hudih stiskah. Uredn.)

— (Iz gnjezda naših ljubljanskih Abderitov) vé dopisnik „Soče“ to le zanimivost: „Te dni je g. Jaran prouzročil, da je vsa mnogoštevilna „Slovenčeva“ redakcija pretresala neizmerno važno, strašno znamenito vprašanje, ki je vredno, da se ohrani v analih slovenske literature. Eden sodelavcev je bil namreč spisal kratko nedolžno notico o plesu v ljubljanski čitalnici. G. Klun jo da natisniti. A g. Jaran zvečer v svoji sveti jezi pravi, da je ples tako pohujšljiv in pregrešna stvar, da se v listu, kakor je „Slovenec“ — niti omenjati ne sme. Zatorej kar brez vsega usmiljenja dotično notico iz lista vrže. Vsa redakcija se vsled tega razcepi v dva taborja. Eni notico zagovarjajo, drugi Jaranu pritrjujejo. Ker se je bilo bati, da bi si modri možje pa sveti možje zaradi tega neizmerno važnega vprašanja v lase ne bili posegli, teče nesrečnik, ki je ta boj zakrivil, k prvaškemu očetu dr. Bleiweisu, da bi on stvar razsodil. Bleiweis po dolgem premišljevanju tako razsodi, da naj se notica

natisne. A g. Jaranu šine v glavo najbrž spomin na tiste čase, ko se je pred tridesetimi leti noviški urednik dr. Bleiweis, z rokopisi in slovensko slovnico pod pazduho k bogoslovcu Jaranu hodil slovenskega jezika učiti, zatorej zagrmí: „Dr. Bleiweis tukaj nema nič govoriti! List je naš!“ Conticuere omnes intentique ora tenebant. Drugi dan „Slovenec“ izide brez notice o „pregrešnem“ plesu in g. Jaran je imel zaslugo, da je bil en greh manj na svetu!

— (Ples požarne straže) bode denes v nedeljo 1. februarja v prostorih strelišča. Starosta „Sokola“ nas je naprosil naznaniti, da so čestiti gg. družabniki „Sokola“ vabljeni k tej zabavi.

— (Iz Sodražice) se nam piše: Tukajšnje bralno društvo napravi 2. febr. veselico za Vodnikovo svečanost s sledečim programom: 1. Pozdrav. 2. Četverspev: „Slovenskim dekletam“. 3. „Slavnostni govor“. 4. Četverspev: „Micka polka“. 5. „Govor o branju“. 6. Četverspev: „Za Hrvate naše brate“. 7. Deklamacija Graničar. 8. Četverspev: „Šabljenka“. 9. Šaljivi govor: dr. Bolha. 10. Četverspev: „Mili kraj“. 11. Šaljivi govor: „Janez in Marjeta“. 12. Četverspev: „Cerkvica“. 13. Tombola. Začetek bo ob 6. uri zvečer.

— (Črnomeljska čitalnica) ima za predpust sledeči program: 1. febr. Vodnikova slavnost. 8. febr. Igra na borzi s plesom. 15. febr. Ples v spodnjih prostorih. 16. febr. Velika maskerada s plesom. Začetek vselej ob 7 1/2 uri zvečer.

— (Iz Dunaja) se nam piše: Slovenec Josip Petrič, stud. jur. v četrtem letu je 27. t. m. zjutraj na kozah umrl. Škoda za talentiranega narodnega Ribničana.

— (Iz Cirknega) se nam piše 29. t. m.: Denes je tukaj v Cirknem na pljučnici umrl France Čerin. Pokojni je nad 20 let tukaj županoval. Bil je jako energičen in talentiran mož. Celemu okraju, posebno pa tukajšnji občini je mnogo koristil, zlasti v cestnih zadevah, zato je tudi pred 3. leti zlati križec za zasluge dobil. Sebi si je tudi lepo premoženje pridobil. Bil je liberalen, in prav samo zato ga je pred 3. leti klerikalna stranka s županovega stola pahnila, kar bi sedaj ne šlo več. Za narodno stvar nema sicer nikaršnih zaslug.

— (Nesreča.) Iz Planine 30. jan. se nam piše: Denes popoldne so pripeljali Unčanje v tukajšnje malne krle na žago. Ko so jih izkladali, sprožila sta se dva na naspotno stran voza ter zraven stoječega 13 letnega dečka na tla podrla in ga tako pomečkala, da je na mestu mrtev obležal. — Pred nekaterimi dnevi pobil se je — kakor čujemo — tudi neki mož iz Strmce zelo nevarno pri nalaganju krlov v knezovem gozdu.

— (Neznan mrtvec). V gostilnici Volšlagerjevi v Mariboru so 25. januarja v sobi našli gosta, ki je čez noč umrl. Ker nij imel nič pisem pri sebi, ne ve se, kdo je ta popotnik bil.

— (Stekla krava.) Blizu Maribora je pretečene jeseni pri neki vincariji domači pes kravo v gobec ugriznil, katera je — kakor „Gosp.“ pripoveduje — te dni hudo začela pihati, se peniti in vdeldavati, dokler nij za steklino poginila. Z mrho se je zgodelo, kakor je politična gospôška naročila. Druge nesreče nij bilo.

— (Občni zbor Soče). Pri zadnjem občenem zboru goriškega političnega društva „Soče“ so bili izvoljeni sledeči gospodje: Matija Doljak z 23 glasovi proti 3, ki so bili za Dolenca, za predsednika; za odbornike gg.: dr. Jakopič, z 30 gl., J. Faganel z 27 gl., V. Dolencec z 27 gl., dr. Lavrič z 26 gl., J. Nanut z 24 gl., Vinko Zega iz Koprive z 24 gl., Filip Trpin iz sv. Križa z 24 gl., Janez Ličen z 22 gl., J. Leban iz Črniča z 22 gl. — Za njimi so dobili največ glasov: France Frčila 11, Perozzi Ferdo 12, dr. Oblak 11, Premrl 11. Vseh volilcev je bilo 31; 4 od teh so prišli še le po volitvi predsednika.

— (Iz Celja) se nam piše: Celjsko c. kr. okrajno glavništvo razpošilja ravno cirkular, v katerem naznanja, da je živinska kuga na spodnjem štajerskem — izjemši štiri občine — ponehala, in velevala županstvu, da se dotične straže razpuste.

Razne vesti.

* (Netjak ministrov obešen.) V Belgradu je bil te dni neki Nesić iz Osjeka obešen zavoľo tatvine. Nič mu nij pomagalo to, da je eden zdanjih srbskih ministrov njegov strije.

* (Ruska mesta.) V Rusiji je 2919 mest. Med temi ima Petrograd 667.000, Moskva 611.000, Varšava 286.000, Odesa 180.000, Kišenev 105.000, Riga 102.000 prebivalcev. Med 100.000 in 50.000 prebivalcev imajo mesta Taškend, Saratov, Vilna, Kiev, Nikolajev, Kazan, Tiflis, Tula, Berdičev in Harkov.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezni brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalesscière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodeci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurju — od kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! V sled bolezni na jetrah sem bil sedem let v strašnem stanju sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanju ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalesscière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalesscière zasluži največjo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzeti. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem

Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchâteau (Vogesen),

23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela v sled pomankanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvomili na mogočestni kakšne pomoči. Od tega časa sem ji po nasvetu prijatelja, Revalesscière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.

Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

najl. Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenui Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 27. do 29. januarja.

Marija Gerdežič, adopt. hči Mat. Blažeka, nadzornika, 18 l., na kozah. — Pavla Gregore, pekovsk otrok, 11 dni, na čeljustnem krči. — G. Karolina Filapič, restavratska soproga, 65 l., na možgan. mrtudu. — Treza Rückauf, hišna, 23 let, na pljuč. tuberk. — G. Marija Habič, 39 l., na jetiki. — Ant. Zajc, otrok magaz. delavca, 16 dni, na otročjaku. — Peter Žabar, mizar, 45 l., na možg. mrtudu. — Mih. Anžič, kočarske vdove otrok, 8 l., in Fr. Novak, tesar, 28 l., oba na kozah. — Karolina Koban, sodnijskega sluga otrok, 1 l., na sušici. — Marija Praznik, najdenec, 14 l., na sušici.

Tujci.

30. januarja:

Evropa: Sriča iz Reke. — Schirks iz Laibla. Pri Elefantu: Kratzer iz Kinzburga. — Knaus iz Planine. — Brettoch iz Passau. — Muhoviz, Cernel iz Dunaja. — Mahevz iz Planine. — Koss iz Vrhniče. — Wunder iz Dunaja. — Schotten, Bauer iz Matenje vasi. — Kurecka iz Varaždina. — Levimger iz Siofok.

Pri Malicu: Füller iz Eseka. — Fleischmann iz Gradca. — Völk, Vawrzinsky, Schmidt iz Dunaja. Pri Zamoren: Finšger iz Brezja. — Vidie iz Lesc. — Simončič iz Reke. — Bratanič iz Gradca.

Dunajska borza 31. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	55	"
1860 drž. posojilo	74	55	"
Akcije narodne banke	984	—	"
Kreditne akcije	240	—	"
London	112	90	"
Napol.	9	8	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	107	15	"

Tržne cene

v Ljubljani 31. januarja t. l.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — reč 4 gl. 80 kr.; — ječmen 4 gld. 20 kr.; — oves 2 gl. 40 kr.; — ajda 4 gl. 40 kr.; — prosó — gl. — kr.; — koruza 4 gl. 90 kr.; — krompir 3 gl. — kr.; — fižol 6 gl. 70 kr.; — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 34 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 32 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 8 gld. — kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Poštenih starišev, zvestega, pet-najstletnega

fanta,

ki slovensko in nemško zna, vzamem takoj za učenca v mojo štacuno, specerijskega in materialnega blaga.

V Celji januarja meseca 1874.

(3-5) France Kapus.

Zenitna ponudba.

Neoženjen, 21 let star, želim deklice od 17—20 let staro v zakon, katera ima 2000—3000 gold. premoženja. Službo imam stalno s 500 gld., toda v kratkem pričakujem še boljše plače. Deklica, ki bi me hotela, naj mi pošlje fotografijo z napisom: J. M. poste restante v Moravče. (22-2)

C. k. izključljivo privilegirana

cinkova streha.

Udano podpisani si čestita vsem stavbnim mojstrom, gospodom, cerkvenim predstojnikom itd. naznanjati, da napravlja na celo nov način cinkove strehe brez najmanjšega „lotanja“ in da je dobil na ta sistem 26. novembra p. l. izključljivi privilegij. Po tem mojem sistemu je bilo že v teku 6 let več predmetov v tukašnji smodnišnici in tudi privatnih hišah pokritih. To novo aprobirano krivalo drži tako dobro, da dotični predmeti do danes niso potrebovali nobenega popravljanja, med tem ko se more kritjem po drugih sistemih nasprotno dokazati. Tudi 5 zvonikov sem po tem sistemu pokril. Priporočam se p. n. občinstvu tudi za vsa stavbna, galanterijska in kleparska dela, ko tudi za kuhinjsko orodje, angleška stranišča itd. Vse drugo, kar ne bi utegnili biti v zalogi, se hitro in najbolje napravi, ako se reč razloži ali risanja dopošljejo.

Na blagovoljna povpraševanja pov vse natančneje

Alois Stadler,

kleparski mojster in posestnik c. k. privilegija
v Kamniku na Kranjskem.

(4-2)

Lepotična in pasarska kupčija

pri „Mački“,

na glavnem trgu šte. 263 nasproti rotovža,

priporoča novo sortirano zalogo svilenih in volnenih krepinov, spon, franž, žida za lepotičje in grodenapel, svileni in pavolnasti žamet, židani, atlasasti, oblakasti, žametni gladki in pisani traki, mreže iz pavole, cvirna in svile; črn, bel, gladek in rožast tul, telengle v vseh širokosti, šlingane in štikane, pavolnaste in platnene trake, organin, podloge, platnenih in perkajlastih trakov, gumb vsake vrste, okrogle in plešnate žnore, bele platnene in pavolnaste zobčke, svile, igle, sukanec, razen tega velika zaloga mnogovrstnega lepotičnega in pasarskega blaga za

kramarje.

Najcenejši in solidneja postrežba se zagotavlja.

Naročila na druge kraje se izvršujejo po pošti, in reči, ki niso v zalogi, se dobrovoljno preskrbe.

(5-4)

Lastnina in usk „Narodne tiskarne“.